Belastingdienst

Belastingdienst, Postbus 20201, 2500 GE Den Haag

Directie BPZ
Kantoor Den Haag

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.belastingdienst.nl

E-mailadres
woo@belastingdienst.nl

Team
Afdeling Openbaarheid
Woo Team

Datum
17 juli 2026

Onze referentie
2026-483

Betreft: Besluit Wet open overheid

Geachte

Via interne doorgeleiding heb ik uw verzoek van 5 juni 2026 grond van de Wet open overheid (Woo) op 9 juni 2026 ontvangen.

Uw verzoek
U vraagt om verstrekking van alle relevante documenten, communicatie en interne notities waarin de volgende informatie is opgenomen:

- Een volledige beschrijving met alle relevante onderbouwingen hoe de Belastingdienst tot de (willekeurige) selectie is gekomen van personen die middels een brief worden benaderd om aanvullende informatie aan te leveren.
- De aanleiding voor de controle, welke processtappen zijn doorlopen en op basis van welke variabelen en data de selectie heeft plaatsgevonden.
- Is er een risico inschatting geweest en op basis waarvan? En op basis waarop u bent geselecteerd?
- Is er enige relatie met het feit dat de geselecteerde groep als Toeslagenouder is aangemerkt?
- Of het gebruikelijk is dat pas 3 jaar na aanschaf van een product een controle wordt uitgevoerd.

Wettelijk kader

U heeft een verzoek ingediend op basis van de Woo. De Woo bepaalt dat overheidsdocumenten openbaar worden gemaakt, tenzij er één of meer van de in hoofdstuk 5 van de Woo genoemde uitzonderingsgronden van toepassing zijn, zoals de fiscale geheimhoudingsplicht in artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR).

Op grond van de Woo moet een Woo-verzoek betrekking hebben op documenten die feitelijk beschikbaar zijn en nog niet openbaar zijn gemaakt. De Woo verplicht niet tot het vervaardigen van documenten, indien bepaalde informatie niet voorhanden is.

Verzoek om precisering

Op 15 juni 2026 heb ik telefonisch contact met u gehad om u de gelegenheid te bieden uw verzoek te verduidelijken. Een samenvatting van dit gesprek is u op dezelfde dag per e-mail toegestuurd.

Op 17 juni 2026 heeft u op het e-mailbericht gereageerd waarbij u heeft bevestigd dat uw verzoek ziet op (1) documenten die informatie bevatten over de voorwaarden en criteria die zijn gehanteerd bij de selectie van belastingplichtigen naar aanleiding van de aanschaf van een auto, inclusief informatie over de omvang van de onderzochte groep en het aantal geselecteerde personen. Daarnaast heeft u bevestigd dat uw verzoek ziet op (2) documenten met informatie over de selectieafwegingen die mede bepalend zijn geweest bij de keus om na drie jaar een controle uit te voeren.

Ik vat onderdeel 1 van uw verzoek op als een verzoek om openbaarmaking van informatie op grond van artikel 4.1 van de Woo. onderdeel 2 van uw verzoek vat ik op als een verzoek om verstrekking van informatie op grond van artikel 5.5 Woo.

Inventarisatie documenten

Na ontvangst, registratie en precisering van uw Woo-verzoek 2025-483 heb ik binnen de Belastingdienst een zoekslag laten uitvoeren naar de genoemde informatie in onderdeel 1 van uw verzoek. Het resultaat van deze zoekslag is dat er drie documenten zijn aangetroffen die onder de reikwijdte van uw verzoek vallen en op grond van de Woo in aanmerking komen voor openbaarmaking.

Besluit

Ik wijs uw verzoek om informatie af. De afwijzing geldt voor beide onderdelen van uw verzoek.

Toelichting op het besluit

Het art. 4.1 Woo deel van uw verzoek

Zoekslag

Naar aanleiding van uw verzoek heeft binnen de directie Particulieren (P) intern overleg plaatsgevonden tussen medewerkers die inhoudelijk betrokken zijn bij de heffing van de inkomstenbelasting en medewerkers die uit hoofde van hun werkzaamheden bekend zijn met de door u gevraagde informatie genoemd in onderdeel 1 van uw verzoek.

Na overleg is gericht gezocht in de interne digitale samenwerkingsomgeving van de Belastingdienst. Omdat de documenten gezamenlijk in één afgebakende dossierstructuur waren opgeslagen, was het gebruik van afzonderlijke zoektermen niet noodzakelijk.

Deze zoekslag heeft geleid tot het aantreffen van de volgende drie documenten:

- Proof-of-concept Onverklaarbare Uitgaven (auto)
- Logboek onverklaarbare uitgaven (1)
- PRAATPLAAT KEUZE HH 2026_03

Beoordeling

Het openbaar maken van de drie aangetroffen documenten wordt integraal geweigerd op grond van de toegepaste uitzonderingsgrond inspectie, controle en toezicht zoals opgenomen in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder d, van de Woo.

Overwegingen

De inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder d, van de Woo wordt informatie niet openbaar gemaakt indien openbaarmaking het goed functioneren van inspectie, controle of toezicht door bestuursorganen belemmert en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarmaking.

De aangetroffen documenten hebben betrekking op de voorwaarden, selectiecriteria, risicokenmerken, werkwijzen en beoordelingskaders die door de Belastingdienst zijn gehanteerd bij de selectie van belastingplichtigen naar aanleiding van de aanschaf van een auto. De documenten geven inzicht in de wijze waarop signalen worden verzameld, beoordeeld en gewogen, welke indicatoren aanleiding kunnen vormen voor een nadere beoordeling en op welke wijze belastingplichtigen worden geselecteerd voor toezicht of controle.

Openbaarmaking van deze informatie zou derden inzicht verschaffen in de interne toezicht- en handhavingsstrategie van de Belastingdienst. Hierdoor wordt kenbaar op basis van welke omstandigheden, gegevens en risicofactoren belastingplichtigen in beeld komen voor nader onderzoek. Deze kennis kan ertoe leiden dat belastingplichtigen hun gedrag afstemmen op de gehanteerde selectiecriteria, bijvoorbeeld door transacties, administratieve vastlegging of informatieverstrekking zodanig vorm te geven dat zij buiten de gehanteerde risicoprofielen blijven. Ook zou op basis van deze informatie kunnen worden afgeleid welke omstandigheden juist geen aanleiding vormen voor een controle. Hierdoor kan de effectiviteit van de toegepaste toezicht- en handhavingsinstrumenten worden verminderd.

Daarnaast bevatten de documenten informatie over interne analyses, methodieken en afwegingskaders die specifiek zijn ontwikkeld voor de uitvoering van het fiscale toezicht. Deze informatie maakt onderdeel uit van de operationele controleaanpak van de Belastingdienst en is bedoeld voor intern gebruik. Openbaarmaking zou inzicht bieden in de wijze waarop toezichtcapaciteit wordt ingezet, hoe risico's worden beoordeeld en welke controlestrategieën worden toegepast. Daarmee wordt de voorspelbaarheid van het toezicht vergroot, hetgeen de mogelijkheid creëert om toezicht te ontwijken of de werking daarvan te ondermijnen.

Het risico is reëel dat openbaarmaking ertoe leidt dat belastingplichtigen hun handelen aanpassen aan de bekend geworden selectie- en controlecriteria, waardoor fiscale risico's minder goed kunnen worden gedetecteerd en de doeltreffendheid van het toezicht afneemt. Dit belemmert het goed functioneren van inspectie, controle en toezicht door de Belastingdienst.

Gelet op het voorgaande weegt het belang van een effectieve en doelmatige uitvoering van het toezicht zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Om die reden worden de aangetroffen documenten op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder d, van de Woo integraal geweigerd.

Het art. 5.5 deel van uw Woo-verzoek

In onderdeel 2 van uw verzoek verzoekt u om documenten die informatie bevatten over de afwegingen die zijn gemaakt bij de selectie die heeft geleid tot de controle die drie jaar later bij u heeft plaatsgevonden. U verzoekt daarmee specifiek om informatie die betrekking heeft op uw belastingpositie. De door u gevraagde informatie is tot u herleidbaar en betreft daarmee fiscale gegevens waarop de geheimhoudingsplicht van artikel 67 van de AWR van toepassing is. Gelet op artikel 8.8 van de Woo wordt deze informatie niet betrokken bij de behandeling van uw Woo-verzoek.

Geheimhouding op grond van artikel 67 AWR

Op grond van artikel 67, eerste lid, van de AWR geldt een verplichting tot geheimhouding. Dit betekent dat deze persoonlijke fiscale gegevens niet mogen worden verstrekt.

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) heeft zich eerder uitgesproken over de werking van deze geheimhoudingsplicht. Ik verwijs hiervoor naar de uitspraak van 4 november 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2609. Deze uitspraak is te vinden op www.rechtspraak.nl door het ECLI-nummer in te voeren. Daarnaast verwijs ik naar enkele andere relevante uitspraken van de ABRvS:

- ECLI:NL:RVS:2021:54
- ECLI:NL:RVS:2013:1625
- ECLI:NL:RVS:2010:BM1041

De fiscale geheimhoudingsplicht is van toepassing op alle informatie die bij de uitvoering van de AWR wordt verkregen. Dit omvat niet alleen fiscale gegevens zelf, maar ook andere informatie die in dit kader over belastingplichtigen wordt verzameld.

Ik verwijs u tevens naar een eerder gepubliceerd kennisgroepstandonderdeel (nummer KG:206:2025:1). Hierin staat dat het uitgangsonderdeel bij de Woo is dat de fiscale geheimhoudingsplicht voorgaat op verstrekking onder de Woo. Documenten kunnen slechts worden verstrekt, voor zover de informatie niet valt onder artikel 67 AWR.

Voor de volledige tekst van het kennisgroepstandonderdeel verwijs ik u naar de volgende link:
https://kennisgroepen.belastingdienst.nl/publicaties/kg20620237-een-verzoek-in-het-kader-van-artikel-5-5-woo-en-artikel-67-awr/

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft deze lijn inmiddels bevestigd. Voor de uitspraak van de Raad van State verwijs ik u naar de volgende link:
https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RVS:2024:4984

Plaatsing op internet

Dit besluit wordt op www.open.overheid.nl gepubliceerd.

Datum
17 juli 2026

Onze referentie
2026-483

Heeft u vragen?

Heeft u vragen over de afhandeling van uw verzoek? U kunt mij bereiken via woo@belastingdienst.nl

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

De staatssecretaris van Financiën
Namens deze,

De directeur van Bestuurlijke en Politieke Zaken
Namens deze,

drs. Monique C. Lap

Manager team Woo-verzoeken, afdeling Openbaarheid directie BPZ

Bent u het niet eens met deze beslissing?

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na dagtekening van het besluit schriftelijk een bezwaarschrift indienen bij:

Datum
17 juli 2026

Onze referentie
2026-483

De Staatssecretaris van Financiën,
p/a Belastingdienst
Concerndirectie Fiscale & Juridische Zaken
Afdeling Juridische Zaken – Woo
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Houd hierbij rekening met het volgende:

1. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend; en
2. Het bezwaarschrift bevat ten minste de naam, adres van de indiener, datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.
3. Ten aanzien van informatie die onder de geheimhoudingsplicht van artikel 67 van de AWR valt, staat geen bezwaar of beroep open.

U kunt uw ondertekende bezwaarschrift ook e-mailen naar:
Woo_Bezwaar_Belastingdienst@minfin.nl (let op: lage streepjes tussen alle woorden van het e-mailadres)